

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і управління
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна **Фінансовий менеджмент в банку**

Освітньо-професійна програма **Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок**

Рівень вищої освіти **Другий (магістерський)**

Таблиця 1 – Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(и)	Квасницька Раїса Степанівна
Профайл викладача	https://fbss.khmn.edu.ua/kvasnytska-raisa-stepanivna/
E-mail викладача(ів)	kvasnytska@khmn.edu.ua
Контактний телефон	0677286172
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmn.edu.ua/course/view.php?id=1691
Навчальний рік	2023-2024
Консультації	Онлайн: за необхідністю та попереднього домовленістю

Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин							Форма семестрового контролю		
				Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т.ч. ІРС	Курсовий проєкт	Курсова робота	залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
О	Д	1	1	5	150	51	34		17		99				+

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Фінансовий менеджмент в банку» займає провідне місце у підготовці магістрів фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а тому належить до обов'язкових навчальних дисциплін. Це обумовлено динамічними змінами на ринку банківських послуг, посилюванням конкуренції між банками, впливом на банківську діяльність зовнішніх та внутрішніх чинників, які мають враховуватись з метою забезпечення ліквідності банку, прибутковості банківських операцій при допустимому рівні ризику. Тому ця дисципліна орієнтована на вивчення сучасних методик і технологій управління фінансами банку, його ресурсною базою.

Прerequisites: вихідна; **corequisites:** «Ризик-менеджмент у фінансовій сфері», переддипломна практика, кваліфікаційна робота.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних і практичних знань, що забезпечують оволодіння ними відповідних загальних та спеціальних компетентностей та досягнення програмних результатів навчання з теорії та практики управління ресурсною базою банків: капіталом та зобов'язаннями, їх активами та пасивами, ліквідністю, прибутковістю та ризиками фінансової діяльності банків.

Завдання дисципліни. Надання здобувачам вищої освіти можливості застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань з різних напрямів управління фінансами банку. Визначення сутності, цілей та провідних засад фінансового менеджменту в банку; ознайомлення студентів з видами організаційних структур та системами корпоративного (в т.ч. й фінансового) управління в банку; формування цілісного бачення стратегії діяльності банку на основі вивчення інструментів та методів управління капіталом, депозитними та іншими залученнями; застосування системного підходу щодо вивчення процесу управління, ліквідністю, прибутковістю та ризиками; оволодіння студентами навичками ефективного використання інструментів управління фінансового діяльності банку.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: знати та розуміти економічні категорії, функціональні особливості, які існують в управлінні фінансами банку; застосовувати методичний інструментарій управління капіталом та зобов'язаннями банку; розуміти принципи, методи та інструменти державного регулювання діяльності банків на фінансовому ринку; застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти; відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних завдань щодо управління фінансами банку; вміти застосовувати інноваційні підходи до кредитної, інвестиційної та фінансової діяльності в банку та управляти ними; обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень при формуванні ресурсної бази банку, в управлінні його активами і пасивами, прибутковістю та фінансовою

стійкістю; визначати ключові проблеми різних напрямів управління капіталом та зобов'язаннями банку та виділяти напрями їх вирішення; оцінювати результативність діяльності окремих банків за різними її напрямками, зробити висновок про виявлені тенденції в його діяльності, знаходити рішення щодо забезпечення та підвищення ефективності здійснення фінансової діяльності банком.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 2 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції	Тема практичного заняття	Самостійна робота студента		
			зміст	год.	література
1	Теоретичні засади фінансового менеджменту в банку	-	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1 підготовка до практичного заняття 1, виконання домашнього завдання.	5	[1] с. 26-31; [2] с. 27-44
2	Організаційні засади фінансового менеджменту в банку -	Теоретичні засади фінансового менеджменту в банку -		5	[1] с. 32-36; [3] с. 6-7
3	Планування в системі фінансового менеджменту банку	-	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2 підготовка до практичного заняття 2, виконання домашнього завдання, виконання індивідуального завдання	5	[1] с. 40-48; [3] с. 8-11
4	Управління капіталом у банку	Організаційні засади фінансового менеджменту в банку		5	[2] с. 49-77; [3] с. 11-14; [8]
5	Управління капіталом у банку	-	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3 підготовка до практичного заняття 3, виконання домашнього завдання, виконання індивідуального завдання	5	[[2] с. 49-77; [3] с. 11-14; [7]
6	Управління зобов'язаннями банку	Управління капіталом у банку		6	[1] с. 63-69; [3] с. 14-17
7	Управління зобов'язаннями банку	-	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4 підготовка до практичного заняття 4, виконання домашнього завдання, підготовка та проходження квізу з теоретичного матеріалу, виконання індивідуального завдання виконання	6	[1] с. 69-74; [2] с. 272-281; [3] с. 14-17
8	- Управління кредитним портфелем банку	Управління зобов'язаннями банку		7	[1] с. 69-74; [2] с. 272-281; [3] с. 14-17
9	Управління кредитним портфелем банку	-	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття 5, виконання домашнього завдання, підготовка та проходження тестування з теоретичного матеріалу в модульному середовищі за Т1-4, виконання індивідуального завдання	5	[1] с. 77-81; [2] с. 221-254; [3] с. 17-20]
10	Управління інвестиційною діяльністю та портфелем цінних паперів банку	Управління кредитним портфелем банку		6	[1] с. 81-84; [2] с. 221-254; [4] с. 20-23
11	Управління інвестиційною діяльністю та портфелем цінних паперів банку	-	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття 6, виконання домашнього завдання, підготовка та проходження квізу з теоретичного матеріалу, виконання індивідуального завдання виконання	6	[1] с. 81-84; [2] с. 221-254; [4] с. 20-23
12	Управління активами та пасивами банку.	Управління інвестиційною діяльністю та портфелем цінних паперів банку		7	[1] с. 88-93; [2] с. 221-254; [3] с. 20-23, с. 28-32
13	Управління активами та пасивами банку.	-	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття 7, виконання домашнього завдання, підготовка та проходження тестування з теоретичного матеріалу в модульному середовищі за Т5-7, виконання індивідуального завдання виконання	5	[1] с. 88-93; [2] с. 221-254; [3] с. 20-23, с. 28-32
14	Управління ліквідністю банку	Управління активами та пасивами банку/Управління ліквідністю банку		6	[1] с. 96-104; [2] с. 296-323; [3] с. 20-23, с. 28-32
15	Управління прибутковістю банку	-	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття 8, виконання домашнього завдання, підготовка та проходження квізу з теоретичного матеріалу, виконання індивідуального завдання виконання	5	[2] с. 111-147; [3] с. 33-35
16	Управління прибутковістю банку	Управління прибутковістю банку/ Управління фінансовою безпекою банку	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, Т10 підготовка до практичного заняття 9, виконання домашнього завдання, підготовка та проходження тестування з теоретичного матеріалу в модульному середовищі за Т7-10, захист індивідуального завдання	8	[2] с. 111-147; [3] с. 33-35
17	Управління фінансовою безпекою банку	-		7	[3] с. 35-38

Примітка. *Практичні заняття проводяться раз у два тижні по два години (знаменник відповідно до розкладу занять).

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу в Університеті відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітньої програми та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно із розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати якісно і відповідно до графіка. Пропущене практичне

заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»). Індивідуальні завдання виконуються згідно з варіантами, що представлені у системі Moodle. Під час роботи над індивідуальними завданнями недопустимі порушення правил академічної доброчесності. У разі наявності плагиату (спроба представити до захисту індивідуальну роботу іншого варіанту) здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати індивідуальну роботу згідно із його варіантом.

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, в т.ч. здача підсумкового контрольного заходу, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів; виконання домашнього завдання; тестування та розв'язування практичних завдань індивідуально чи у команді. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється через усне опитування, проходження квізів, розв'язування задач (завдань). Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією-захистом у терміни, встановлені графіком виконання та захисту цього виду роботи.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними інструментами. Студент не вагається при відозвінні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві помилки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на відозвінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекичує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Самостійна робота			Семестровий контроль
Перший семестр					
Усне опитування Мін. кількість оцінок - 5	Тестування	Колоквіум	Домашнє завдання	Індивідуальне завдання	Екзамен
0,15	0,05	0,15	0,1	0,15	0,4

Оцінювання тестових завдань

Початне тестування (проходження квізів) здійснюється за кожною темою курсу. Квіз складається з 10-20 питань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна кількість балів відповідає кількості питань квізу. Правильні відповіді студент записує письмово. На тестування відводиться від 10 до 20 хвилин.

Оцінювання здійснюється за **чотирибальною** шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Сума балів за тестові завдання:				
Квіз включає 10 питань	1-4	5-6	7-8	9-10
Квіз включає 15 питань	1-6	7-9	10-12	13-15
Квіз включає 20 питань	1-11	12-14	15-17	18-20
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

Узагальнений тематичний тест студенти також проходять в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE. При отриманні негативної оцінки тести слід перездати до терміну наступного контролю. Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці. Екзамен виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться одна з оцінок: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
		Зараховано	Незараховано
A	4,75–5,00	5	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4	<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Проміжним контролем навчання студентів є написання кожним студентом колоквіуму, який узагальнює завдання за 1-6 темами дисципліни. Колоквіум включає два теоретичних питання та задачу. Оцінювання результатів колоквіуму здійснюється за чотирибальною шкалою із таким розподілом балів:

Сума балів за завдання:	
Теоретичне питання 1	0-1,1
Теоретичне питання 2	0-1,1
Задача	0-2,3
Оцінка за 4-бальною шкалою	2-5

Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Суть менеджменту як економічної категорії, об'єктивні основи управління.
2. Основні функції і цикл фінансового менеджменту банку.
3. Функції планування, організації, керівництва, обліку, аналізу, контролю.
4. Специфіка фінансового менеджменту в банках.
5. Етапи розвитку банківського менеджменту.
6. Основні ланки банківського менеджменту.
7. НБУ як основний суб'єкт банківської системи, його завдання і функції.
8. Головна мета діяльності і основні функції банків.
9. Типологія банківських установ.
10. Процедура реєстрації банку.
11. Основні завдання стратегічного управління банківською установою.
12. Суб'єкти стратегічного управління банківською діяльністю.
13. Форми і методи стратегічного управління банківською установою.
14. Принципи організації банку і фактори, що впливають на його структуру.
15. Органи управління банку та їх повноваження. Лінійні і штабні підрозділи.
16. Пірамідальна, географічна і функціональна схеми побудови банку.
17. Банківська корпорація, банківський холдінг, фінансовий холдінг, банківські спілки та асоціації.
18. Бюрократична модель організації банку: функціональна та дивізійна структури.
19. Адаптивні організаційні структури банку (проектні, матричні, конгломерати).
20. Централізована та децентралізована система управління комерційним банком.
21. Сучасні тенденції у формуванні організаційної структури банку.
22. Система "профін центрів".

23. Процес планування в банківському менеджменті, його етапи і фази.
24. Стратегічне планування.
25. Стратегічні цілі і місія банку.
26. SWOT-аналіз.
27. Оперативне планування: сутність та призначення.
28. Компоненти оперативного (тактичного) плану.
29. Процес бюджетування в банку.
30. Реалізація стратегічного та оперативного плану.
31. Управління відхиленнями.
32. Поняття і структура банківського капіталу.
33. Методи оцінки його вартості: по балансовій вартості, по ринковій вартості, за принципом регульованої бухгалтерії.
34. Резервний фонд як складова банківського капіталу.
35. Процедура його формування і напрямки використання.
36. Складові основного, додаткового і регулятивного капіталу комерційних банків.
37. Функції банківського капіталу: оперативна, захисна, регулююча, функція довіри, функція підтримки зростання.
38. Капітал як джерело придбання основних фондів і матеріальних цінностей.
39. Необхідність і основні завдання державного регулювання процесу капіталоутворення в банках.
40. Етапи управління банківським капіталом. Причини нарощування банківського капіталу.
41. Процедура планування необхідного розміру банківського капіталу.
42. Внутрішні джерела нарощення банківського капіталу.
43. Дивідендна політика банку.
44. Сутність оптимальної дивідендної політики.
45. Зовнішні джерела нарощення банківського капіталу.
46. Емісія простих та привілейованих акцій, випуск субординованих боргових зобов'язань, продаж і здавання в оренду активів.
47. Проблема адекватності капіталу в контексті забезпечення фінансової стійкості банку.
48. Сутність управління зобов'язаннями банку.
49. Проблема формування оптимальної структури банківських пасивів.
50. Практика залучення комерційними банками різних видів пасивів (кредити НБУ, бюджетні кошти, кредити інших банків, кошти до запитання, строкові депозити, кошти акціонерів).
51. Параметри типових угод по залученню різних видів ресурсів.
52. Доходи населення як джерело зростання банківських пасивів.
53. Узагальнена структура доходів і витрат населення.
54. Причини недовіри населення до комерційних банків.
55. Банки-лідери по залученню вкладів фізичних осіб.
56. Проблема визначення оптимальної процентної ставки по депозитах.
57. Найбільш популярні методи формування ціни залучених коштів і кредитних ресурсів.
58. Найбільш поширені методи залучення банківських пасивів.
59. Загальна структура банківських активів.
60. Робочі активи.
61. Активи, що не приносять доходів.
62. Сутність управління активами банку.
63. Сутність і механізм управління активами-пасивами.
64. Моделі управління банком: максимізація прибутку і мінімізація ризику.
65. Стратегія і методи хеджування: обмеження обсягу ризикових операцій, страхування, збалансований підхід до управління активами і пасивами, геп-менеджмент, проведення операцій хеджування (форвард, ф'ючерс, опціон, своп), їх переваги і недоліки.
66. Організаційна структура управління активами- пасивами.
67. Функції Казначейства та Комітету з управління активами та пасивами (ALKO).
68. Проблема розриву фондів і методи її подолання.
69. Секторизація активів.
70. Продаж позик.
71. Продаж векселів.
72. Надання кредитних гарантій.
73. Типи та види кредитів.
74. Типовий перелік документів, що містить кредитна справа.
75. Процедура оцінки платоспроможності позичальників.
76. Ціноутворюючі фактори ринку кредитних ресурсів.
77. Пріоритети кредитної політики комерційних банків.
78. Диверсифікація кредитного портфелю як принцип кредитної політики банку.
79. Поняття банківської ліквідності.
80. Еволюція підходів до визначення банківської ліквідності.
81. Теорія "комерційних позик", "золоте банківське правило", теорії осадку та переміщення.
82. Фактори, що впливають на потребу банку в ліквідних коштах.
83. Ліквідна позиція банку.
84. Розрив у ліквідності та його види.
85. Причини кризи ліквідності.
86. Методи та інструменти управління ліквідністю комерційного банку.

87. Способи визначення потреби комерційного банку в ліквідних коштах.
88. Оцінка потреби в ліквідності за методом джерел і використання коштів, а також структури коштів.
89. Використання середньогалузевих коефіцієнтів для оцінки ліквідності банку.
90. Управління банківською ліквідністю на макрорівні. Нормативи ліквідності.
91. Управління ліквідністю шляхом зміни норм обов'язкового резервування залучених коштів.
92. Значення, завдання та інформаційне забезпечення управління доходами і витратами банку.
93. Значення, завдання та інформаційне забезпечення управління прибутковістю банку.
94. Загальна оцінка рівня доходів у порівнянні з розміром активів та чистим прибутком.
95. Порівняльний аналіз тенденцій обсягів і структури доходів по їх видах у динаміці за ряд років, шоквартально, щомісячно.
96. Аналіз впливу окремих факторів на рівень формування найважливіших доходів банку (з деталізацією процентних і непроцентних).
97. Загальна оцінка рівня витрат у порівнянні з рівнем доходів та рівнем доходних активів.
98. Порівняльний аналіз динаміки обсягів і структури витрат по їх видах (процентні, комісійні тощо) за ряд років, шоквартально, щомісячно.
99. Факторний аналіз процентних та інших найбільш важливих витрат.
100. Процедура дотримання кошторису адміністративно-управлінських витрат.
101. Статистика доходів, витрат, прибутку банківської системи і окремих банків в останні роки.
102. Особливості розрахунку балансового і фактичного прибутку комерційного банку.
103. Загальна оцінка рівня прибутку.
104. Аналіз динаміки та структури прибутку.
105. Виявлення факторів і причин його зміни.
106. Показники прибутковості банку (капіталу, статутного фонду, активів, витрат).
107. Фактори, що впливають на рівень прибутковості.
108. Резерви збільшення прибутку.
109. Сутність фінансової безпеки банківського сектору.
110. Загрози фінансовій безпеці банків.
111. Індикатори фінансової безпеки банку.
112. Зовнішні та внутрішні методи забезпечення необхідного рівня фінансової безпеки банку.

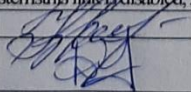
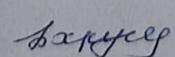
Рекомендована література

Основна

1. Банківський менеджмент : навч. посібник / [В. В. Зянько, І. Ю. Єліфанова, Н. О. Коваль, Л. М. Ткачук]. – 3-тє вид., доп. – Вінниця : ВНТУ, 2022. – 170 с.
2. Фінансовий менеджмент у банку : навч. посібник / Т.О. Журавльова, Ю.П. Макаренко, Л.Л. Турова, А.Ю. Сірко. – Дніпро: Пороги, 2021. - 360 с.
3. Фінансовий менеджмент банку : навч. посібник / І.В. Сало, О.А. Криклій. – Суми: Університетська книга, 2019. – 314 с.
4. Квасницька Р.С. Фінансовий менеджмент в банку. Методичні вказівки для самостійного вивчення курсу і практичних занять студентів спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». - Хмельницький: ХНУ, 2018 – 72 с.

Додаткова

5. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 №2121-III: – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
6. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 №2473-VIII. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
7. Про порядок визначення системно важливих банків : положення від 25.12.2014 р. №863. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0863500-14#n11>
8. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні : інструкція від 28.08.2001 №368: станом на 11.05.2023 р. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
9. Квасницька Р.С., Антонюк О. В. Фінансова безпека банківської діяльності: сутнісний та забезпечувальний аспекти. *Фінансовий простір*. - 2019. - №3 – С.67-74
10. Квасницька Р.С., Дячук Д.І. Змістова парадигма та сучасні тенденції розвитку банківських інновацій в Україні. *Інфраструктура ринку*. – 2020. – №39. – С.67-74
11. Квасницька Р.С., Доценко І., Пристуга Д. Формування механізму забезпечення фінансової безпеки банку. *Modern Economics*, 25 (2021), С. 73-78.
12. Kvasnytska R., Forkun I., Gordeeva T. The impact of digitalization on the formation and implementation of bank's deposit policy. *VUZF review*. 2021. 6(2). P.214-222.
13. Квасницька Р.С., Танасієнко Н.П., Танасієнко В.П. Функціонал кредитного скорингу при виявленні шахрайства банківськими установами/ *Moderní aspekty vědy: XVI. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.*, 2022. P.150-163
14. Kvasnytska R., Dotsenko I. Matvijchuk L. Organization of Management of Moral Risks of Banking Activity in a Modern Business Environment. *Lecture Notes in Networks and Systems* this link is disabled, 2023, 487, pp. 243–249.

Розробник		Д. е. н., професор Раїца КВАСНИЦЬКА
Погоджено: Гарант ОП		К. е. н., доцент Інна ДОЦЕНКО
Завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування		Д. е. н., професор Ніла ХРУЩ